

B.A Semester - 1 (NEP-2020) Examination

OCT/NOV-2025

SAN: Nitishatakam (Minor -1)

Time: 2:00 Hours

Marks: 50

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શ્લોકોનું ભાષાંતર કરો. (10)

Que-1 Translate any two of the following verses. (10)

- ૧) વિદ્યા નામ નરસ્ય રૂપમધિકં પ્રચ્છન્નગુપ્તં ધનં
વિદ્યાભોગકરી યશઃસુખકરી વિદ્યા ગુરૂણાં ગુરુઃ ।
વિદ્યા બન્ધુજનો વિદેશગમને વિદ્યા પરં દૈવતં
વિદ્યા રાજસુ પૂજિતા ન તુ ધનં વિદ્યાવિહીનઃ પશુઃ ॥
- ૨) શશી દિવસધૂસરો ગલિતયૌવના કામિની
સરો વિગતવારિજં મુખમનક્ષરં સ્વાકૃતેઃ ।
પ્રભુર્ધનપરાયણઃસતતદુર્ગતઃ સજ્જનઃ
નૃપાઙ્ગનગતઃ ખલો મનસિ સપ્ત શલ્યાનિ મે ॥
- ૩) નૈવાકૃતિઃ ફલતિ નૈવ કુલં ન શીલં
વિદ્યાપિ નૈવ ન ચ યત્નકૃતાપિ સેવા ।
ભાગ્યાનિ પૂર્વતપસા ખલુ સઙ્ગિતાનિ
કાલે ફલન્તિ પુરુષસ્ય યથૈવ વૃક્ષાઃ ॥
- ૪) કેયૂરા ન વિભૂષયન્તિ પુરુષં હારા ન ચન્દ્રોજ્જ્વલા
ન સ્નાનં ન વિલેપનં ન કુસુમં નાલંકૃતા મૂર્ધજાઃ ।
વાણ્યેકા સમલઙ્કરોતિ પુરુષં યા સંસ્કૃતા ધાર્યતે
ક્ષીયન્તે ખલુ ભૂષણાનિ સતતં વાગ્ભૂષણં ભૂષણમ્ ॥

અથવા / OR

પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સંદર્ભ સમજાવો.

Que-1 Explain with reference to context any two of the following.

- ૧) ન તુ પ્રતિનિવિષ્ટમૂર્ખજનચિત્તમારાધયેત્ ।
- ૨) પ્રાયેણાધમમધ્યમોત્તમગુણઃ સંસર્ગતો જાયતે ।
- ૩) પ્રાયો ગચ્છતિ યત્ર ભાગ્યરહિતસ્તત્રૈવ યાન્ત્યાપદઃ ।
- ૪) વિવેક ભ્રષ્ટાનાં ભવતિ વિનિપાતઃ શતમુખઃ ।

પ્રશ્ન-૨ ભર્તૃહરિના જીવન વિષયક માહિતી આપો. (10)

Que-2 Give information about the life of 'ભર્તૃહરિ' (10)

અથવા / OR

પ્રશ્ન-૨ મુક્તકનાં લક્ષણો આપી નીતિશતકનું મૂલ્યાંકન કરો.

Que-2 Evaluate 'નીતિશતક' by giving the characteristics of 'મુક્તક'

પ્રશ્ન-૩ નીતિશતકના આધારે મૂર્ખાઓના ઉપહાસ વિશે નોંધ લખો.

(૧૦)

Que-3 Write a note on the 'મૂર્ખોપહાસ:' based on the 'નીતિશતક'

(10)

અથવા / OR

પ્રશ્ન-૩ વિદ્યા વિષયક ભર્તૃહરિના વિચારો સ્પષ્ટ કરો.

Que-3 Elucidate Bhartruhari's thoughts on 'વિદ્યા'

પ્રશ્ન-૪ નીતિશતકમાં નિરુપિત મૈત્રીમહિમા વિષે નોંધ લખો.

(૧૦)

Que-4 Write a note on the value of friendship as expressed in the 'નીતિશતક'

(10)

અથવા / OR

પ્રશ્ન-૪ નીતિશતકનાં આધારે સત્સંગતિની ચર્ચા કરો.

Que-4 Discuss 'સત્સંગતિ:' based on the 'નીતિશતક'

પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો

(૧૦)

Que-5 Write short notes on any two of the following topics.

(10)

૧) ભર્તૃહરિનાં શતકત્રય

૨) ધનમહિમા

૩) ભાગ્યની ભવિતવ્યતા

૪) દુર્જનનિંદા
